

Retouradres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Aan
de gemeenteraad

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078
F (078) 770 8080
www.dordrecht.nl

Datum 12 juli 2016
Ons kenmerk
Begrotingsprogramma Leefbaarheid en stedelijk beheer
Bijlage(n) 1
Betreft RAADSINFORMATIE inzake voortgang intensieve aanpak Lijnbaangebied en Vogelbuurt

Contactpersoon
<<INVULLEN>>
T (078) 770
E@dordrecht.nl

DOSSIER

Afschrift:

- sector/afdeling, naam
SK Dordrecht
- wethouder
SK Dordrecht
- secretaris Adviescommissie
SK Dordrecht Oost 1^e etage

Samenvatting

In voorliggende brief informeren wij u over de voortgang van onze intensieve aanpak in Lijnbaangebied en Vogelbuurt aan de hand van de uitkomsten van de monitor van het Onderzoekscentrum Drechten (OCD), de uitgevoerde acties in de afgelopen periode en de uitkomsten van een inspiratiebijeenkomst met onze partners.

Inleiding

Het Lijnbaangebied en de Vogelbuurt zijn sinds circa twee jaar geprioriteerde gebieden in de overlastaanpak en criminaliteitsbestrijding. Dit vertaalt zich in een intensieve aanpak waarin we samen met onze partners de krachten bundelen en diverse maatregelen inzetten (vanuit een gezamenlijke actielijst), variërend van de 'zachte hand' tot en met repressie. Drie pijlers zijn het fundament onder de aanpak: ondermijnende criminaliteit, overlastbestrijding en wijkenaanpak. Via diverse raadsinformatiebrieven bent u hierover geïnformeerd.

In voorliggende brief willen wij u informeren over de uitkomsten van de monitor van het Onderzoekscentrum Drechten (OCD) naar de overlast- en criminaliteitsbeleving in beide gebieden en schetsen we een beeld van de diverse concrete acties van de afgelopen periode. Tot slot informeren we u over de uitkomsten van een recente inspiratiebijeenkomst met onze partners.

Doelstelling

Gezien de intensieve aanpak in het Lijnbaangebied en de Vogelbuurt informeren wij u actief en periodiek over de voortgang van de overlast- en criminaliteitsbestrijding in deze gebieden.

Stand van zaken/de feiten

Monitor OCD

In de eerste helft van 2016 heeft het OCD in opdracht van de gemeente een monitor (zie bijlage) uitgevoerd in beide gebieden, naar hoe de bewoners aankijken tegen de leefbaarheid, overlast en (ondermijnende) criminaliteit in hun eigen buurt. Onderdeel van de monitor zijn ook cijfers uit registraties van instanties (feitelijkheden ten aanzien van misdrijven, incidenten, voortijdig schoolverlaten, schoolverzuim en uitkeringsfraude). Tot slot zijn ook de professionals die werkzaam

Datum**Ons kenmerk**

zijn in de wijk gevraagd naar hun beeld van de beide wijken en hun reactie op de resultaten van het onderzoek; die uitkomst is in de monitor eveneens verwerkt.

De monitor laat zien dat de beleving van de bewoners in beide buurten, ten aanzien van de leefbaarheid, sociale samenhang, ervaren overlast, onveiligheidsgevoel en criminaliteit onder het Dordtse gemiddelde en onder het wijkgemiddelde scores. Voor zover dat nodig was, een extra legitimering voor de intensieve aanpak.

Professionals in de wijk zien meer een positieve ontwikkeling; zie ook het kopje *'Inspiratiebijeenkomst 20 mei 2016'* in deze raadsinformatiebrief. De ontwikkeling naar een duurzaam positief beeld bij bewoners over de eigen omgeving vergt de nodige inspanning en een lange adem. *"Het kantelen van het beeld van bewoners over de eigen buurt lijkt gebaat bij een voortzetting van de intensieve aanpak"*, aldus een conclusie uit het OCD-rapport.

In de eerste helft van 2017 zal de monitor worden herhaald.

Concrete uitgevoerde acties eerste helft 2016 (niet uitputtend)

In de eerste helft van 2016 zijn diverse acties uitgevoerd of in gang gezet. Voor een deel voortgaand op bestaande acties, voor een deel ook nieuwe acties. Ter illustratie:

1. Binnen de Sociale Dienst Drechtsteden is een team opgestart dat zich richt op bijstandsfraude. Er zijn tot medio 2016 59 dossiers onderzocht waar aanwijzingen waren van fraude. In 34 situaties is de uitkering beëindigd. Met deze beëindiging is een besparing in 2015/2016 gemoeid van €442.000,--. Er zijn terugvorderingen en boetes opgelegd van respectievelijk €271.000,-- en €7.500,--. Naast deze financiële impact heeft de aandacht vanuit de SDD ook een uitstraling naar de criminele netwerken in de wijk.
2. Er zijn enkele personen in beeld die zich bezighouden met criminele activiteiten, met name georganiseerde hennepcultuur en drugshandel. Deze activiteiten hebben een ondermijnend effect op de samenleving in het algemeen en op het Lijnbaangebied en de Vogelbuurt in het bijzonder. Om deze criminaliteit aan te pakken wordt in RIEC-verband¹ de integrale aanpak gecontinueerd. Doelstelling van de aanpak is het opwerpen van barrières tegen het criminele netwerk en het afpakken van crimineel vermogen.
3. In de vorige raadsinformatiebrief over Lijnbaangebied en Vogelbuurt is aangegeven dat met politie en woningcorporaties een Convenant screening aspirant-huurders was afgesloten. Inmiddels functioneert dit enkele maanden tot tevredenheid. Naast dit convenant is op het niveau van de politie-eenheid Rotterdam, overeenstemming bereikt over een tweetal andere convenanten die een verbeterde uitwisseling van (politie)gegevens mogelijk maken, te weten: het Convenant gezamenlijke aanpak van woonoverlast, en het Convenant gezamenlijke aanpak van hennepkwekerijen. In het laatstgenoemde convenant participeren onder

¹ RIEC staat voor Regionaal Informatie- en ExpertiseCentrum. Het RIEC is een netwerkorganisatie die fungeert als informatieknooppunt om samenwerking tussen betrokken overheidsinstanties te bevorderen. Door de gezamenlijke, integrale inzet van strafrechtelijke, bestuurlijke en fiscale interventies kan effectiever worden opgetreden tegen vormen van georganiseerde criminaliteit.

Datum**Ons kenmerk**

anderen ook de Sociale Dienst Drechtsteden en het UWV. Verwacht wordt dat partijen op korte termijn tot ondertekening overgaan en dat deze afspraken met ingang van 1 september 2016 formeel in werking treden. Hoewel deze convenanten voor de hele gemeente gelden, kunnen de betreffende afspraken uiteraard bijdragen aan een meer geïntegreerde – en qua proces minder 'stroperige' – aanpak van hennepteelt en woonoverlast in het Lijnbaangebied en de Vogelbuurt.

4. De monitor over de overlastbeleving en ondermijnende criminaliteit in de Lijnbaan en de Vogelbuurt is uitgevoerd door het OCD (zie bijlage en kopje '*Monitor OCD*').
5. Strafrechtelijke vervolging heeft ertoe geleid dat twee leden van een bekende familie in detentie zitten. Ze zijn veroordeeld tot gevangenisstraffen van respectievelijk 36 maanden en 28 maanden (onder meer voor het leiding geven aan een criminele organisatie).
6. Meldpunt ondermijning@dordrecht.nl is operationeel geworden. Hier kunnen meldingen worden gedaan over ondermijnende/georganiseerde criminaliteit.
7. Awareness-bijeenkomst is georganiseerd, gericht op vergroten bewustwording bij medewerkers overheidsloketten (eigen gemeentelijke organisatie, OZHZ, Toezicht) en het herkennen van signalen die kunnen wijzen op ondermijnende criminaliteit.
8. Integrale communicatie(kalender) tot stand gebracht via diverse bijeenkomsten met de voorlichters van de verschillende partnerorganisaties.
9. Op 20 mei 2016 was een inspiratiesessie met veel positieve feedback (zie kopje '*Inspiratiebijeenkomst 20 mei 2016*' in deze raadsinformatiebrief).
10. Waar nodig worden gesprekken gearrangeerd met ouders, politie en gemeente rond overlastgevende 12-15 jarigen. Dit middel is eerder toegepast op deze relatief jongere groep en effectief gebleken.
11. Camera's Lijnbaangebied zijn effectief. Bewoners geven aan dat het nu rustig is op straat. Waterbedeffect als risico blijven volgen.
12. Op 14 mei is de buitenspeeldag georganiseerd in samenwerking met de buurtmoeders van de Lijnbaan. De buurtmoeders hebben een stukje openbaar groen geadopteerd.
13. Pop-up informatiepunt in de Lijnbaan is op 31 mei geopend door de wethouder en de directeur van Trivire. In het informatiepunt houden de samenwerkingspartners spreekuren. Bewoners van de Lijnbaan kunnen er terecht met vragen, ideeën en meldingen. De buurtmoeders van de Lijnbaan gaan thema-ochtenden organiseren in het wijkinfopunt.
14. De waardering voor de inzet van de buurtmoeders in de Lijnbaan is hoog, blijkende uit een schenking vanuit het financiële restant van een verenigingsliquidatie door de voormalig leden van die vereniging.
15. Het Mobile Media Lab van de politie heeft op 15 maart in de Lijnbaan gestaan. Bewoners konden hier in gesprek gaan met professionals over o.a. de veiligheid in de buurt. Op 15 september wordt dit herhaald.
16. Vanaf 11 juni worden citytrainers opgeleid voor het organiseren van activiteiten op het plein bij het Energiehuis in de Lijnbaan. Enerzijds om leuke activiteiten te organiseren voor en door jongeren en anderzijds ook vanuit een preventieve insteek ter voorkoming dat overlastgevers zich het plein 'toe-eigenen'. Citytrainers zijn Dordtse jongeren opgeleid door het Sportbedrijf en R-newt, om voor andere jongeren culturele en sportieve activiteiten te organiseren. De financiering komt uit project Stadswerven.

Datum**Ons kenmerk**

17. Op 25 mei heeft een druk bezochte groendag op het Vogelplein plaatsgevonden. De plantjesmarkt werd georganiseerd door enkele actieve buurtbewoners, die later in het jaar meer activiteiten gaan organiseren.
18. De broedstraat Vogelbuurt krijgt concreet handen en voeten. Dit betreft het idee waarin Woonbron 5 te slopen woningen in de Vogelbuurt beschikbaar stelt aan "creatieven", met als tegenprestatie dat zij activiteiten organiseren voor bewoners. Een beproeft concept uit Amsterdam. De broedstraat in de Vogelbuurt zal meerjarig gaan draaien; gekoppeld aan de sloopplanning schuift de bezetting van de 5 woningen door de buurt.
19. Woonbron heeft een woning in de Vogelbuurt beschikbaar gesteld tijdens de ramadanperiode voor jongeren; de activiteiten worden begeleid door het jongerenwerk
20. In samenwerking met MEE is op de Regenboogschool in de Vogelbuurt het 'project buurtmoeders' gestart. De school heeft een ruimte beschikbaar gesteld, waardoor moeders uit de Vogelbuurt elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen. Er worden ook thematische bijeenkomsten georganiseerd met bijvoorbeeld de wijkagent.

Uitkomsten Inspiratiebijeenkomst 20 mei 2016

Op 20 mei 2016 was een bijeenkomst georganiseerd met alle partijen die betrokken zijn bij de intensieve aanpak: woningcorporaties, veiligheidshuis, jongerenwerk, belastingdienst, politie, toezicht, OM, Sociale Dienst, DG&J en gemeentelijke sectoren. Via pitches werd door partners teruggeblikt. De toon van de pitches over de ontwikkeling in beide buurten en de algehele stemming tijdens de bijeenkomst was positief.

Ter illustratie enkele citaten uit de pitches:

- *"Hondenpoep wordt weer belangrijk. Zodra mensen het over hondenpoep, zwerfvuil en overhangende takken hebben in relatie tot wijkproblemen, gaat het de goede kant op"*
- *"Er is meer belangstelling voor onze woningen. We verhuren weer meer woningen aan jonge stelletjes"*
- *"De bewegingsruimte voor jongeren om te etteren is afgenomen"*
- *"Het Vogelplein is redelijk leeg"*
- *"Door het cameratoezicht in het Lijnbaangebied is de overlast op die locaties nihil"*
- *"De aanpak straalt uit naar de omgeving"*
- *"De Lijnbaan is rustiger geworden, maar wel blijven volgen"*
- *"Echt een teamgevoel, korte lijnen, samen".*

Deze positieve feedback vanuit het veld is een mooi resultaat van de gezamenlijke inzet. Tegelijk werd bij dit positieve geluid ook aangegeven dat we niet moeten en mogen verslappen. Continuïteit en intensiteit in de aanpak blijven belangrijk; niet alleen om deze positieve kentering bij de partners vast te houden, maar ook om deze kentering in de beleving van de bewoners tot stand te brengen (zie kopje 'Monitor OCD' in deze raadsinformatiebrief).

Datum**Ons kenmerk**

Inspiratie kwam tijdens de bijeenkomst ook van Hülya Cigdem². Zij schetste hoe diep de hennepsteelt is geworteld in Turkse families in bepaalde buurten van Tilburg. Van de ene kant veel bevestiging dat we met onze aanpak de juiste keuzes hebben gemaakt. De titel van onze aanpak, *'Een spade dieper'*, zegt in feite genoeg; om echt verandering teweeg te kunnen brengen moeten we doorwerken aan de leefbaarheid en de overlastbestrijding, maar we moeten ook door de oppervlakte heen, naar de wortels van de ondermijnende criminaliteit. Het is én, én en én.

De bijeenkomst leverde ook weer inspiratie en nieuwe ideeën. Het merendeel van de ideeën betrof acties die we al in de gezamenlijke actielijst hebben staan; dit leidt niet tot nieuwe acties maar is wel de bevestiging dat ook op het niveau van de concrete acties, we met elkaar de juiste keuzes hebben gemaakt.

Daar waar naar voren gebrachte acties concreet genoeg waren, zijn ze toegevoegd aan de gezamenlijke actielijst, zoals:

- Het screeningsconvenant is in het kader van de intensieve aanpak tot stand gekomen en operationeel om aspirant huurders te kunnen screenen en op die wijze invloed uit te kunnen oefenen op wie wel of niet in deze buurten komt te wonen. Een nieuwe actie is om nader te onderzoeken hoe we dit kunnen regelen voor inwoning.
- Structurele ontmoetingsplek nodig voor ouders/buurtmoeders
- Jeugd Plus bijeenkomst organiseren (na de zomer) voor professionals uit de wijk, beleidsadviseurs gemeente, veiligheidshuis, DG&J, etc.. Op deze wijze wordt gericht denkkracht georganiseerd met als doel extra, onorthodoxe en experimentele ideeën en acties naar boven halen gericht op de doelgroep jeugd.
- Een aantal ideeën is naar voren gebracht, die wel potentieel kunnen bieden voor nieuwe concrete acties, maar nog te abstract werden aangedragen (zoals inzetten rolmodellen, belonen van bewoners die zich inzetten voor de buurt, verbinden verenigingen met moedergroepen). Deze ideeën worden in de leefbaarheidsoverleggen besproken en in dat overleg verder van handen en voeten voorzien (mogelijk dat vanuit die concretisering weer nieuwe acties voortvloeien).

Kosten en dekking

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Communicatie en inclusief beleid

De communicatiestrategie en de communicatieboodschap staat. Het is een gezamenlijke strategie en boodschap van partners en gemeente. De communicatiestrategie bestaat eruit dat de communicatie zich richt op het transparant, eerlijk en betrouwbaar communiceren over de activiteiten in de wijk

² Schrijfster van de roman *'De val van Mehmet'* over de hennepsteelt bij Turkse families in Tilburg; tevens is zij bekend van project Alin Teri, een burgerinitiatief tegen de relatieve oververtegenwoordiging van Turken in de hennepsteelt.

